

POGLAVLJE 1: Identifikacija hemikalije i podaci o licu koje stavlja hemikaliju u promet**Podpoglavlje 1.1 Identifikacija hemikalije**Naziv proizvoda **PROTECT® PARAFINSKI BLOK**

Tip proizvoda Biocidni proizvod PT14 u obliku parafinskog bloka.

Podpoglavlje 1.2 Identifikovni načini korišćenja hemikalije i načini korišćenja koji se ne preporučuju

Identifikovani načini korišćenja

Biocidni proizvod PT 14 - rodenticid namenjen za kontrolu populacije štetnih glodara (miševa, pacova). Primenuje se u industrijskim, prehrambenim i javnim objektima, domaćinstvima i farmama. Za suzbijanje pacova (*Rattus norvegicus*) i miševa (*Mus musculus*) koristiti u zatvorenom prostoru ili oko objekata. Samo za profesionalne korisnike.

Načini korišćenja koji se ne preporučuju

Biocidni proizvod ne koristiti za trajne ili pulsne tretmane, osim na onim mestima na kojima postoji velika mogućnost ponovne najezde glodara a drugi načini kontrole nisu efikasni.

Podpoglavlje 1.3 Podaci o snabdevaču

Naziv Sanus-M D.O.O.

Status Uvoznik/Distributer

Adresa Pere Popadića 3/6, 21000 Novi Sad, Srbija

Broj telefona +381 21 6412-160

Faks +381 21 6412-160

e-mail office@sanus-m.co.rs

e-mail lica za bezbednosni list office@sanus-m.co.rs

Podpoglavlje 1.4 Broj telefona za hitne slučajeve

Naziv Vojnomedicinska akademija VMA

Adresa Crnotravska 17, 11000 Beograd

Broj telefona 011/3608-440, 011/3608-579 dostupan 24 h

POGLAVLJE 2: Identifikacija opasnosti**Podpoglavlje 2.1 Klasifikacija supstance ili smeše**

Definicija proizvoda Smeša

Klasifikacija smeše prema Pravilniku o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN ("Sl. glasnik RS", br. 105/2013, 52/2017 i 21/2019)

Toksično po reprodukciju, kategorija 1B**Specifična toksičnost za ciljni organ - višekratna izloženost, kategorija 1****Podpoglavlje 2.2 Elementi obeležavanja**

Prema Pravilniku o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa GHS za klasifikaciju i obeležavanje UN ("Sl. glasnik RS" br. 105/2013, 52/2017 i 21/2019)

Piktogram opasnosti**Reč upozorenja****Pažnja****Obaveštenje o opasnosti**

H360D Može štetno da utiče na plod

H372 Dovodi do oštećenja organa usled dugotrajnog ili višekratnog izlaganja

Obaveštenje o merama predostrožnosti

P202 Ne rukovati proizvodom dok se prethodno ne pročitaju i razumeju sve bezbednosne mere predostrožnosti

P264 Oprati ruke detaljno nakon rukovanja

P270 Ne jesti, ne piti i ne pušiti prilikom rukovanja ovim proizvodom.

P280 Nositi zaštitne rukavice.

P308+P313 U slučaju izlaganja ili zabrinutosti: Potražiti medicinski savet/posmatranje

P405 Skladištiti pod ključem.

P501 Odlaganje sadržaja/ambalaže u skladu sa lokalnim propisima.

Dodatni elementi obeležavanja Nema

Podpoglavlje 2.3 Ostale opasnosti

Kriterijum klasifikacije kao PBT ili vPvB: Bromadiolon je klasifikovan kao PBT.

Druge opasnosti koje ne utiču na klasifikaciju: Nema dostupnih informacija.

POGLAVLJE 3: Sastav/podaci o sastojcima

Podpoglavlje 3.1 Podaci o sastojcima supstance Nije primenjivo

Podpoglavlje 3.2 Podaci o sastojcima smeše

Hemijski naziv sastojka	CAS broj / EC broj	% (w/w)	Klasifikacija Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa GHS za klasifikaciju i obeležavanje UN ("Sl. glasnik RS", br. 105/2013, 52/2017 i 21/2019)
Bromadiolon	28772-56-7/ 249-205-9	0.005	Akutna toksičnost - peroralno, kategorija 1; H300 Akutna toksičnost - dermalno, kategorija 1; H310 Akutna toksičnost - inhalaciono, kategorija 1; H330 Toksičnost po reprodukciju, kategorija 1; H360D Specifična toksičnost za ciljni organ – višekratna izloženost, kategorija 1; H372 Opasnost po vodenu životnu sredinu, kategorija akutno 1; H400 M=1 Opasnost po vodenu životnu sredinu, kategorija hronično 1; H410 M=1
Denatonium benzoate	3734-33-6/ 223-095-2	0.002	Akutna toksičnost-peroralno, kategorija 4; H302, Akutna toksičnost-inhalaciono, kategorija 4; H332 Iritacija kože, kategorija 2; H315 Oštećenje oka, kategorija 1; H318 Hronična toksičnost po vodene organizme, kategorija 3; H412

Videti Poglavlje 16. za ceo tekst gore navedenih H oznaka.

POGLAVLJE 4: Mere prve pomoći

Podpoglavlje 4.1 Opis mera prve pomoći

Odmah potražiti savet lekara i pokazati etiketu lekaru u slučaju trovanja ili sumnje na trovanje.

Nakon udisanja: Nije relevantno

Nakon kontakta sa kožom: Uklonite svu kontaminiranu odeću i operite je pre ponovnog nošenja. Operite kožu velikom količinom vode i sapuna. Konsultujte lekara ako simptomi potraju.

Nakon kontakta sa očima: Držite oči otvorene pomoću prstiju i dobro operite oči velikom količinom vode nekoliko minuta. Ako nosite kontaktna sočiva, odmah ih uklonite. Konsultujte lekara ako simptomi potraju.

Nakon gutanja: Zbog gorkog ukusa, gutanje je malo verovatno. Odmah potražite medicinsku pomoć i pokažite ambalažu, etiketu ili bezbednosni list proizvoda. Izazovite povraćanje samo ako vam je lekar naredio da to učinite. Dobro operite usta. Nemojte jesti ili piti! Odmarajte se na toplom mestu i konsultujte svog lekara. Ne davati ništa u usta osobi bez svesti. Nemojte davati velike količine (1-2 litre) tečnosti odjednom, mleko ili supstance koje sadrže mast i alkohol.

Biocidni proizvod sadrži antikoagulant kao aktivnu supstancu pa može doći do poremećaja zgrušavanja krvi ukoliko se proguta. Gorka supstanca značajno smanjuje verovatnoću slučajne konzumacije.

Simptomi intoksikacije: Bleda koža, povraćanje, hemofilija, krvarenje mikoderma, melena i hematurija, dijareja, krvarenje iz nosa i desni, unutrašnje krvarenje. Efekti se pojavljuju progresivno, u roku od 12-18 sati od konzumacije.

U slučaju moguće intoksikacije ili sumnje na nju odmah potražite medicinsku pomoć!

ANTIDOTE: K₁-vitamin (Konakion injekcija)

Uklanjanje i tretiranje obuće i odeće izložene osobe nije odmah potrebno. Nakon prve pomoći oprati kontaminiranu odeću. Zaštitna odeća i oprema nisu neophodni za osobu koja pruža prvu pomoć.

Podpoglavlje 4.3 Hitna medicinska pomoć i poseban tretman

Uputstvo za lekare: Aktivna supstanca biocidnog proizvoda inhibira sintezu protrombina i drugih faktora koagulacije. Nakon gutanja, može doći do smanjenja koagulacije i izazvati unutrašnje krvarenje. Može prići nekoliko dana između izlaganja i pojave simptoma. Pacijentu dajte Vitamin K₁, ako primetite karakteristične simptome trovanja bromadiolonom (nazalno krvarenje, krvarenje desni, hematuriju (krv u urinu), duže vreme koagulacije, hematome veće ili veće frekvencije, iznenada se pojavljuje, neobičan visceralni bol). Ako krvarenje nije primetno, protrombinsko vreme (INR) treba da se meri u roku od 48-72 sata nakon izlaganja. Ako je protrombinsko vreme duže od 4 sata, pacijent treba da dobije vitamin K₁ intravenski.

Lečenje: u slučaju gutanja većih količina, izazvati povraćanje, obaviti ispiranje želuca i pratiti aktivnost protrombina; ako se smanji, dati Vitamin K₁. Efikasnost tretmana treba pratiti laboratorijskim merenjima.

Kontraindikacije: antikoagulansi.

POGLAVLJE 5: Mere za gašenje požara**Podpoglavlje 5.1 Sredstva za gašenje požara**

Odgovarajuća sredstva: Suvi prah, pena, ugljen dioksid (CO₂) ili vodeni sprej i pena. Ako je potrebno, za gašenje požara može se koristiti i voda.

Neodgovarajuća sredstva: Nisu poznata

Podpoglavlje 5.2 Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci ili smeša

Kao i kod sagorevanja bilo koje supstance, mogu se formirati toksični gasovi koji sadrže ugljen monoksid. Nisu potrebne posebne mere za gašenje požara.

Podpoglavlje 5.3 Savet za vatrogasce

Nositi uobičajenu zaštitnu opremu i koristite samostalni aparat za disanje u zatvorenim prostorima.

POGLAVLJE 6: Mere u slučaju udesa**Podpoglavlje 6.1 Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju udesa**

Za lica koja nisu obučena za slučaj udesa:

Preporučuje se upotreba zaštitnih rukavica.

Evakuacija područja, savetovanje stručnjaka nije potrebno.

Za lica koja učestvuju u odgovoru na udes:

Prisustvo nije potrebno.

Podpoglavlje 6.2 Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu

Izbegavati kontaminaciju prirodnih vodotokova.

Podpoglavlje 6.3 Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju

Obeležavanje područja nije potrebno. Sakupljeni proizvod odložiti u odgovarajući kontejner, obeležiti otpad i postupiti dalje u skladu sa propisima. Dalje rukovanje prema Poglavlju 13.

Podpoglavlje 6.4 Upućivanje na druga poglavlja

Videti poglavlje 1. za hitne kontakt informacije. Videti poglavlje 8. za informacije o ličnoj zaštitnoj opremi.

Videti poglavlje 13. za dodatne informacije o otpadu.

POGLAVLJE 7: Rukovanje i skladištenje**Podpoglavlje 7.1 Predostrožnosti za bezbedno rukovanje**

Čuvati van domašaja dece i domaćih životinja. Zabranjeno je jesti, piti ili pušiti tokom rada. Nakon posla temeljito oprati ruke.

Podpoglavlje 7.2 Uslovi za sigurno skladištenje, uključujući nekompatibilnost

Skladištiti u originalnoj ambalaži sa etiketom proizvoda na hladnom i suvom mestu, dalje od sunca, nedostupno životinjama i deci. Držati podalje od hrane, pića i hrane za životinje

Podpoglavlje 7.3 Posebni načini korišćenja

Preparat se isključivo koristi kao gotov mamac za suzbijanje glodara prema uputstvu za upotrebu.

POGLAVLJE 8: Kontrola izloženosti i lična zaštita**Podpoglavlje 8.1 Parametri kontrole izloženosti**

Limit profesionalne izloženosti nije uspostavljen.

Podpoglavlje 8.2 Kontrola izloženosti i lična zaštita

Zaštita očiju/lica: Nije potrebno

Zaštita kože: Samo za profesionalne korisnike obavezno nositi zaštitne rukavice.

Preporučuje se upotreba zaštitnih rukavica.

POGLAVLJE 9: Fizička i hemijska svojstva**Podpoglavlje 9.1 Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije**

Izgled - agregatno stanje	Parafinski blok-čvrsto
Boja	Roza do crvena
Miris	Blago voćni slatkast miris
Prag mirisa	Nije određen
pH hemikalije/pH vodenog rastvora	6.53 (1 gram smeše/100 ml vode) na 20° C
Tačka topljenja /Tačka mržnjenja °C	Nije primenljivo
Tačka paljenja °C	Nije primenljivo
Brzina isparavanja	Nije određena
Zapaljivost (čvrsto, gasovito)	Nije zapaljiv
Donja granica zapaljivosti ili eksplozivnosti	Nije primenljivo
Gornja granica zapaljivosti ili eksplozivnosti	Nije primenljivo
Napon pare	Nije primenljivo
Gustina pare	Nije određena
Relativna gustina	1.15
Rastvorljivost	Nerastvorljiv u vodi
Koeficijent raspodele u sistemu n-oktanola/voda	>3
Temperatura samopaljenja	Nije određena
Temperatura razlaganja	Nema dostupnih podataka
Viskozitet	Nije primenljivo
Eksplozivna svojstva	Nema ta svojstva
Oksidujuća svojstva	Nema ta svojstva

Podpoglavlje 9.2 Ostali podaci

Mešljivost	Nema dodatnih podataka
Provodljivost	Nema dodatnih podataka
Redukciono-oksidacioni potencijal	Nema dodatnih podataka

POGLAVLJE 10: Stabilnost i reaktivnost**Podpoglavlje 10.1 Reaktivnost**

Smeša nema takvo svojstvo koje bi predstavljalo opasnosti koje proističu iz reaktivnosti. Opasna inkompatibilnost nije tipična između mešavine i drugog materijala tokom transporta, skladištenja ili upotrebe.

Podpoglavlje 10.2 Hemijska stabilnost

Stabilan je pri normalnoj temperaturi i pritisku tokom skladištenja i rukovanja.

Podpoglavlje 10.3 Mogućnost nastanka opasnih reakcija

Smeša ne ulazi u opasnu reakciju čak ni pod visokim pritiskom ili toploti.

Podpoglavlje 10.4 Uslovi koje treba izbegavati

Visoka temperatura, svetlost i vlaga mogu smanjiti kvalitet biocidnog proizvoda, ali neće izazvati opasnu reakciju.

Podpoglavlje 10.5 Nekompatibilni materijali

Nisu poznati.

Podpoglavlje 10.6 Opasni proizvodi razgradnje

Nisu poznati. U slučaju požara videti poglavlje 5.

POGLAVLJE 11: Toksikološki podaci**Podpoglavlje 11.1 Podaci o o toksičnim efektima**

Akutna toksičnost: > 2000 mg/kg

Korozivno oštećenje kože/iritacija: Ne iritira

Teško oštećenje oka/iritacija oka: Ne iritira

Senzibilizacija respiratornih organa ili kože: Nema senzibilizacije

Mutagenost germinativnih ćelija: Podaci nisu dostupni.

Karcinogenost: Podaci nisu dostupni.

Toksičnost po reprodukciju: kategorija 1B.

Specifična toksičnost za ciljni organ - jednokratna izloženost: Podaci nisu dostupni.

Specifična toksičnost za ciljni organ - višekratna izloženost: Kategorija 1

Opasnost od aspiracije: Podaci nisu dostupni.

POGLAVLJE 12: Ekotoksikološki podaci

Nema podataka za smešu.

Podpoglavlje 12.1 Toksičnost: Nema podataka.

Podpoglavlje 12.2 Perzistentnost i razgradljivost: Nema podataka.

Podpoglavlje 12.3 Potencijal bioakumulacije: Nema podataka.

Podpoglavlje 12.4 Mobilnost u zemljištu: Nema podataka.

Podpoglavlje 12.5 Rezultati PBT i vPvB procene: Nije primenljivo za smešu.

Podpoglavlje 12.6 Ostali štetni efekti: Nema podataka.

Toksičnost aktivne supstance (Bromadiolon):

Kalifornijska pastrmka LC₅₀ (96h) = 1,4 mg/L

Rakovi (Dafnije) LC₅₀ (48h) = 5.8 mg/L

Inhibicija rasta algi

Pseudokirchneriella subcapitata ErC₅₀ (72 h) = 1,14 mg/L

Potencijal bioakumulacije

Koeficijent raspodele u sistemu n-oktanol/voda (log K_{ow}) = 3,8

BCF (izračunat iz log K_{ow} od 3,8) = 339

POGLAVLJE 13: Odlaganje**Podpoglavlje 13.1 Metode tretmana otpada**

U cilju sprečavanja opasnosti po zdravlje ljudi i od sekundarnog trovanja, potražite i sakupite mrtve glodare nakon tretmana. Mrtve glodare treba ukloniti rukavicama, staviti u plastičnu vreću, zavezati, zatim odložiti u zatvoren kontejner za odlaganje otpada i tretirati ga kao komunalni otpad. Nakon tretmana sakupite preostali rodenticid i deratizacione kutije. Rodenticid koji se ne može koristiti za svoju prvobitnu namenu i koji je postao otpadni materijal, mora se tretirati kao opasan otpad. Sa neutrošenim količinama biocidnog proizvoda treba postupiti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18). Sa kontaminiranom ambalažom postupiti u skladu sa Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu ("Sl. glasnik RS", br. 36/09 i 95/18).

POGLAVLJE 14. PODACI O TRANSPORTU

Podpoglavlje 14.1 UN broj: Neopasna roba!

Podpoglavlje 14.2 UN naziv za teret u transportu: Nije regulisano

Podpoglavlje 14.3 Klasa opasnosti u transportu: Nije regulisano

Podpoglavlje 14.4 Ambalažna grupa: Nije regulisano

Podpoglavlje 14.5 Opasnost po životnu sredinu: Nije regulisano

Podpoglavlje 14.6 Posebne predostrožnosti za korisnika:

Podpoglavlje 14.7 Transport u rasutom stanju: U skladu sa Aneksom II MAPROL 73/78 i IBC kodeksom: Nije primenljivo

POGLAVLJE 15: Regulatorni podaci i propisi**Podpoglavlje 15.1 Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom**

- Zakon o hemikalijama ("Službeni glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15)
- Zakon o biocidnim proizvodima ("Službeni glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 92/11 i 25/15)
- Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN ("Službeni glasnik RS" br. 105/13, 52/17 i 21/19)
- Pravilnik o sadržaju bezbednosnog lista ("Službeni glasnik RS", br. 100/11)
- Liste aktivnih supstanci u biocidnom proizvodu ("Službeni glasnik RS", br. 7/19)
- Pravilnik o spisku klasifikovanih supstanci ("Službeni glasnik RS", br. 19/19)
- Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni glasnik RS", br. 101/5, 91/15 i 113/17)
- Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS“, br. 36/09, 88/10, 14/16 i 95/18)
- Pravilnik o uslovima, načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada ("Službeni glasnik RS", br. 92/10)
- Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu ("Službeni glasnik RS", br. 36/09 i 95/18)
- Zakon o transport opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", br. 88/10, 104/16 i 83/18)
- Pravilnik o ličnoj zaštitnoj opremi ("Službeni glasnik RS", br. 100/11)

Podpoglavlje 15.2 Procena bezbednosti hemikalije

Nije urađena procena bezbednosti hemikalije.

POGLAVLJE 16: Ostali podaci

Promene u odnosu na predhodno izdanje:

U Poglavlju 2. klasifikacija i elementi obeležavanja smeše usaglašeni su sa kriterijumima iz Pravilnika o izmeni Pravilnika o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa GHS za klasifikaciju i obeležavanje UN, "Sl. glasnik RS", br. 21/19 i Tabelom 1 Pravilnika o spisku klasifikovanih supstanci ("Sl. glasnik RS", br. 19/19). U Poglavlju 3. dopunjena je klasifikacija bromadiolona prema Tabeli 1 Pravilnika o spisku klasifikovanih supstanci ("Sl. glasnik RS", br. 19/19). U Poglavlju 11. dopunjeni su podaci o klasifikaciji za Toksičnost po reprodukciju i za Specifična toksičnost za ciljni organ - višekratna izloženost. U poglavlju 13. Dopunjene su metode tretmana otpada.

Kompletan tekst H oznaka i za klase opasnosti koje se odnosi na Poglavlje 3:

- H300 Smrtonosno ako se proguta.
- H310 Smrtonosno u kontaktu sa kožom.
- H315 Izaziva iritaciju kože.
- H318 Dovodi do teškog oštećenja oka.
- H330 Smrtonosno ako se udiše.
- H332 Štetno ako se udiše.
- H360D Može štetno da utiče na plod ili plodnost
- H372 Dovodi do oštećenja organa usled dugotrajnog ili višekratnog izlaganja.
- H400 Veoma toksično po živi svet u vodi.
- H410 Veoma toksično po živi svet u vodi sa dugotrajnim posledicama.
- H412 Štetno za živi svet u vodi sa dugotrajnim posledicama.

Pregled skraćenica i oznaka navedenih u ovom listu sa objašnjenjem njihovog značenja

LC₅₀ Letalna koncentracija, doza hemikalije koja ubija 50% testirane populacije

ErC₅₀ Koncentracija jedinjenja pri kojoj 50% populacije daje odgovor, nakon određene dužine izlaganja

BCF Factor biokoncentracije

Obaveštenje za korisnike bezbednosnog lista:

Bezbednosni list je izrađen je na osnovu najnovijih saznanja o biocidnom proizvodu. Podaci navedeni u bezbednosnom listu dati su kao preporuke za korišćenje ovog proizvoda na adekvatan način i u određenim situacijama, u odgovarajuće svrhe i u preporučenim količinama, kao i preporuke za skladištenje, transport i odlaganje. Svi drugi slučajevi korišćenja smatraće se neprihvatljivim i neadekvatnim.

Kraj bezbednosnog lista